

IRODALOM

a) Könyvismertetések.

Dr. Aujeszký Aladár: Általános bakterológia. 1924.

A szerző a nagyközönség előtt meglehetősen ismeretlen világot tár fel: a baktériumok életét, működését, szerepét a természet háztartásában, amelyek az emberre nézve egyrészt óriási hasznot hajtanak, másrészt kimondhatatlan károkat okoznak, nemcsak kórokozó természetüknél fogva, hanem számos szerves anyag — táplálék — szétbontásával is.

Megismertet a baktériumok morfológiájával, biológiai tulajdonságaikkal, pathogén hatásukkal, az ellenük való védekezés módjával, illetőleg az immunitás kérdésével. A tárgyalás folyamán bő leírást ad a bakterológiai laboratóriumi munkákról is, u. m. a különböző festési és tenyésztési módokról stb., úgyhogy a könyvben az elmélet és a praktikum egyestül van.

Szerző a saját tudományos kutatásainak, tapasztalatainak eredményein kívül a nagyszámu külföldi kutató eljárásait, véleményét, elméleteit is beilleszti művébe a legújabb időkig, miáltal műve teljes és a mai kor magas színvonalán álló.

Az erdészt közelebbről érdeklő fejezetek: a talajban végbe-
menő átalakulásokat létrehozó prototróf baktériumok működése, sajátos életfeltételei, szaporodásuk, a korhadás és rothadás, az erjesztés, nyálkásítás, savak és mérgek termelése stb. Tárgyalásuk természetesen nem ily speciális irányu, hanem a könyv céljának megfelelőleg csak általános szempontok szerint tárgyalva. Mindezek szoros kapcsolatban állanak az előtérben álló erdőgazdasági többtermelés kérdésével. Nem lehet közömbös az igavonó és haszonállatok megvédeése, de vadgazdasági szempontból sem a kórokozó baktérium biológiája, a fertőzés keletkezésének feltételei és a fertőzés forrásainak ismerete. A vadállomány megóvása tekintetében külön is figyelemre méltó a betegségek elleni fogékonyság tárgyalása, amelyben mint lényeges tényező szerepel a hiányos táplálkozás, a tartós szomjuság, erős kifáradás, vérvesztés stb., amelyek gyakran fenállanak és megszüntetésük vadgazdasági feladatok közé tartozik.

(Bokor.)

Dr. Szabó Zoltán: Utmutató a virágos növények és harasztok gyűjtésére, konzerválására és növénygyűjtemények berendezésére. 1924. Címében mindjárt adva van a művecske tar-

talma is, amely a régen elfogyott „Kirándulók Zsebkönyve“ rövidített, összesűrített, de a legújabb eljárásokkal gazdagított új kiadása.

Erdőhivatalok és egyes uradalmak gondnokságainak diszére válnék oly herbárium, mely területük flóráját foglalná magában egy helyre gyűjtve. Tudományos, nevezetesen növény-földrajzi szempontokat is szolgálnának ezen vidéki herbáriumok, amelyek egyes flórakutatókat sok és nagyon fáradtságos munkától kimélnének meg.*

(Bokor.)

Kovácsik Dezső (erdőmérnök): Az erdő világa. Szokatlan esemény a mi kis körünkben, hogy a nemtörődomség és elfásultság homályából hirtelen napfényre bukkanjon egy olyan írói egyéniség, mint a milyent ez a zöld könyv tükröz vissza. Bizonyos előítélettel vettem a kezembe, de egyik lapot a másik után elolvassva, mindjobban gyökeret vert bennem az a meggyőződés, hogy Kovácsik Dezső írói vénája nem minden-napi s hogy ez a kis mű annak a nemes célnak, hogy a művelt nagyközönséget és az ifjúságot az erdő világának megismerésére s az erdész munkájának megbecsülésére szoktassa, költői lendületénél fogva kiválóan megfelel. Megilletődve szemléljük benne átszatolt erdeink elfelejtethetetlenül szép képeit (12. melléklet), melyek kiválóbbjai: a „Tüzifacsusztatás télen“, a „Tüzifausztatás“, „Kifogó gereb“, a „Tutajkötés“, „Szálfavontatás“ és a „Széldöntés“ ábrázolásai, amelyek alkalmasak arra, hogy egyetlen nagy vezetőgondolatunk nemcsak a mi, hanem művelt nagyközönségünk agyába is úgy beidegződjék, hogy azt semmiféle mesterkelt határvonal való ténye el ne homályosíthassa. Megrendelhető egyesületünknel. Ára 17.500 K, postaköltséggel együtt 20.000 K.

Kovácsik Dezső: A vadászat évkönyve az 1925. évre. Tulajdonképen nem egyéb, mint egy kis vadászati zsebnapár. Időrendben, havonként elkülönítve tárgyalja a vadászható vad-jainkat, felsorolva éppen úgy a törvényszabta korlátokat, mint a vadásziasan gondolkodó uri vadász lelkülete által parancsolt, nem írott szabályokat. Ezenkívül a nagyvadak természetrajzát,

* Örömmel üdvözljük cikkírónak ezt a kezdeményezését, s a magunk részéről is buzdítjuk szaktársainkat ilyen irányú értékes adatgyűjtés foglalatosságára. Mindenesetre szükségesnek tartanánk azonban azt, hogy az erdészeti szempontból egységes és rendszeres adatgyűjtés érdekében, a gyűjtés módja, mikénti végrehajtása, feldolgozása előzetesen szabályoztassék, illetőleg hogy idevonatkozóan szaktársaink egyöntetű utbaigazítás-sal láttassanak el. (Szerk.)

vadászatuk módját közli, s külön táblázatos utmutatót készít a nagyvadhoz sorolt ragadozó szárnyasok meghatározásához. Időrendben felsorolja a hasznos vad gondozását az egyes évszakokban, külön fejezetet szentel a vadásztrofeáknak, végül tanulságos tudnivalókat közöl a vadászatot érintő tárgykörből. Megrendelhető egyesületünkénél, ára 10.500 K, postaköltséggel együtt 12.000 K.

K Ü L Ö N F É L É K

Személyi hírek. A kormányzó ur ő főméltósága a m. kir. földmívelésügyi miniszter előterjesztésére *Kozma István* miniszteri tanácsosnak a helyettes-államtitkári címet és jelleget adományozta.

Kozma Istvánt, — aki egy évtizedet lényegesen meghaladó idő óta — a különleges szakavatottságot igénylő kegyuri ügyek intézésére, az államkincstárt érdeklő birtokváltozások, valamint a kincstári munkásügyek ellátására szervezett ügyosztályt vezette, mindenki — mint kiváló kritikai elmét — ismeri, aki a legbonyolultabb ügyeket is első pillanatra átérti s a megoldás szálait biztos kézzel, ritka szabatossággal bogozza ki. Értesülésünk szerint, ez alkalommal főosztályfőnöki hatáskört nyert s bár eddigi ügyköréből csupán a kegyuri ügyeket tartja meg, munkaköre annyiban bővül, hogy ezentul a földmívelésügyi minisztérium többi osztályainak kegyuri ügyei is hozzá tartoznak.

Kozma Istvánt, mint egyesületünk választmányi tagját, a legutóbbi választmányi ülésen elnöklő Térfi Béla alelnök ez alkalomból meleg szavakkal üdvözölte. Mi is örömmel köszöntjük s kívánjuk, hogy kiterjedtebb munkakörében továbbra is elismerést szerezhessen az erdőmérnöki kar tekintélyének. Kötelességünknek ismerjük azonban itt — minden személyi vonatkozástól menten — jó előre felhívni az illetékes tényezők figyelmét arra, hogy a mostani térhódítás egykoron térvesszé ne fajuljon.

A kormányzó ur ő főméltósága a magyar királyi földmívelésügyi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy *Héjas Kálmán* miniszteri tanácsosnak, az erdészeti szolgálat terén szerzett érdemeiért, elismerése tudtul adassék. *Héjas Kálmán* szakképzettségét, munkaképességét, ritka munkabírást, amely utóbbit a legujabban megszületett, de még életbe nem léptetett